

KADRI PÕDER

Ma ei jäta sind

Toimetaja: Heli Hallik

Kaante kujundaja ja küljendaja: Vallo Hallik

© Kõik õigused kaitstud

Teose sisu eest vastutab autor

ISBN: 978-9916-754-84-9

Trükk: Arial Bold OÜ

Arial Bold

P R I N T

2026 Pärnu

Kirjastus Hea Tegu

www.fil.ee

Ma ei suuda meigipintslit kätte võtta, et oma välimust pisut kohendada. Vaatan nägu, mis mind üksnes muserdab. Kurnatud ilme, tuhm ja kahvatu jume, ninajuurel sügavad vaod. Ma pole kunagi oma peegelpildi suhtes liialt kriitiline olnud, kuid praegu vaatab mulle otsa väsinud ja nukker naine. Veel natuke aega tagasi valmistas peegelpilt mulle rõõmu. Olin arvamusel, et olen üks neist naistest, kellel oli õnnestunud säilitada nooruslik välimus, mis ei vastanud tegelikule vanusele. Täna näen aga naist, kelle täpne vanus vastab passile. Aeg oli olnud minuga armuline, kuid temagi lahkus sai otsa, umbes samal ajal, kui mu maailm kokku varises. Iseäranis just viimase aasta sündmused on mind enim rusunud ning tavapärase helguse ja sära silmist viinud. Tjah, tuleb tõdeda, et peegel ei ole enam sõber ega hea enesetunde toetaja.

Otsin väljapääsu tänasest õhtust, püüan välja mõelda, milline hädavale võiks olla kõige usutavam, et ma minema ei peaks. Seni on tulemus null. Hingan sügavalt sisse ja haaran pintslit uuesti kätte.

Mu silmist peegeldub kurbus ja valu, mida, ma kardan, kuidagi varjata ei suuda, sest pean enda minevikuga silmitsi seisma. Sellest kõigest on möödunud aasta, kuid minu jaoks on see vaid üürrike hetk. Sõpradest on taktitu eeldada, et saan kehva mängu juures head nägu teha. Nemad on oma eludega edasi läinud ja lootnud, et ka mina olen sama teinud. Eks ma vist olengi mingis mõttes, kuid mitte nii, et suudan ühes ruumis olla õnnelik koos inimesega, kes on põhjustanud mulle kõige suuremat valu.

Maria, mu pikaaegne sõbranna, saab täna nelikümmend. Ta tähistab seda suurelt, erinevalt minust. Pagesin oma juubeli ajal maale ema juurde. See langes muidugi kokku mu madalseisu ajaga, kuid mingil juhul ei oleks ma seda sünnipäeva tähistada tahtnud. Aiman, et mu sõbrad tundsid sel hetkel isegi kergendust, sest juba mõnda aega ei olnud nad osanud minuga enam suhelda ja ma ei tahtnudki seda eriti. Täna aga saan taas kokku oma ülikooliaegse pundiga – üks meist on jälle vanemaks saanud! Ainus muutus meie kokkuhoidvas kambas peale kasvava vanuse on see, et üks mu lähedasemaid sõpru on nüüd mu kibedamaid vaenlasi. „Vaenlane“ pole ehk päris õige sõna, kuid aeg-ajalt tunnen nii. Kuidas nimetada inimest, kes on olnud su usaldusisik? Oled talle avaldanud oma kõige tumedamaid saladusi, rääkinud pettumustest, rõõmudest, muredest – kõigest.

Helena oli mu kõige lähedasem sõber. Armastasin teda väga, nagu oma abikaasatki. Neid armastusi ei saa küll võrrelda, kuid mõlemad olid asendamatud. Helena oli mu kalju. Aga nüüd on ta keegi, kes pettis mu usaldust ja võttis minult ära mu teise tugisamba – abikaasa Jakobi. Ka aasta hiljem, kui mul on olnud maha rahunemiseks aega, ei usu ma, et suudan neile kunagi andestada.

Aga täna on Helena seal. Miks ta ei peakski olema? Ta ei maganud ju mõne teise sõbranna mehega, vaid minu mehega! Seda enam ei mõista ma, miks minult oodatakse, et lähen täna kohale. Miks ma pean temaga tõtt vaatama, kui ainus, mida teha tahaksin, on Helenaga mitte ealeski enam kohtuda? Ainuüksi mõte sellele paneb mu kõhu sees krampi tõmbuma.

Nägu peeglis muutub järjest vastumeelsemaks. Ükski meigivahend ei suuda mu väljanägemist täna helgeks maalida. Olen

kimbatuses. Minemata jätmine näitaks, et ma polegi elus edasi liikunud ja vean oma sõpra alt. Aga mul on ikka veel nii paganama valus!

Tunnen kabuhirmu uuesti seltskonda mineku ees. Olen viimasel ajal oma urus kõssitanud ja ainult töö asjus nina välja pistnud – sedagi oluliselt vähem. Varasemalt olin üsna enesekindel. Tundsin küll mõningast sotsiaalset ärevust uute tutvuste sobitamisel või teatud seltskondades, kuid pidasin seda normaalseks. Üldiselt suutsin suhelda vabalt ja olla veenev vestluspartner. Võisin inimesi mängleva kergusega enda poole tõmmata ja seda naudida. Ka oma füüsilises kehas tundsin end suhteliselt hästi. Teadsin, et ma pole küll kõige kaunim naine maailmas, aga mitte ka kõige inetum.

Nüüd on see kuvand lõhutud. Mu enesekindlusest on järele jäänud vaid riismed ja mu hinge närib pidevalt kahtlus, et olen oma väärtust tublisti üle hinnanud. Ma pole olnud see veetlev naine, kelleks end pidasin, see kõik on olnud pettekujutelm.

Teen näole kerge meigi – ei midagi silmatorkavat, sest see on küll viimane, mida täna taotlen. Otsin selga midagi klassikalist, kuid siiski sellist, millega mõjuksin ka pisut seksikalt. Tunnen suurt lapsikut vajadust oma kehakumerusi esile tuua. Tean, et modellimöötu endine sõbranna on ihanud naiselikumat keha. Minu silmis oli ta alati kaunis. Tema blondid kiharad, lohukesed põskedes ja hele nahk mõjuvad haldjalikult. Nüüd ei suuda ma näha teda selle kauni olevusena. Kardan märgata seda, mida mu abikaasa temas avastas – midagi, mida minul polnud. Ma ei saa sinna midagi parata. Kui olen sunnitud täna talle otsa vaatama, tahan, et ta tunneks kasvõi veidikene kadedust, olgugi et on minult nagunii juba kõik võtnud. Ma ei või riskida, et ta seda

teada saaks. Ma ei tohi teda enam oma pähe lasta! Ta võis mind ju kunagi tunda sama hästi kui ennast, aga ta ei tea mind enam ja see on mu ainus kaitse ja relv, et tänane üle elada. Tean isegi, kui naeruväärselt see kõlab ... Muidugi ta tunneb mind, pärast kõiki neid aastaid. Ta teab täpselt, mis mängu ma mängin ja miks ma üldse vaeva näen ... Hingan raskelt sisse. Ma ei leia endiselt oma peast ühtegi veenvat ettekäänet, et minemata jätta.

Olen terve aasta vältinud suuremaid kogunemisi ja üritanud kõikidest kohtumistest sõpradega kuidagi välja vingerdada. Mul vasardab pidevalt peas, et suhtes on kaks osapoolt. Mis tähendab, et ainult Jakob ei ole meie lahkuminekus süüdi. Isegi kui tahan kogu süü ja valu panna üksnes Jakobi ja Helena õlgadele, ei ole see õiglane. Mida päev edasi, seda rohkem julgen tunnistada, et ma ise tõukasin Jakobi endast eemale. Olen nõus selle süü enda peale võtma, aga siin mu vastutus ka lõpeb. Kellegi embusesse ma teda ei tõuganud, veel vähem oma parima sõbranna süle!

Ma ei ole tahtnud seltskonnas anda ainet teemale, kes on süüdi meie suhte purunemises. Mul on niigi raske olukorraga täielikult leppida, veel vähem suudan taluda mõtet, et teised vaagivad minu tehtud vigu. Olen täiesti teadlik, kuidas rutiinne elu meid Jakobiga karidele triivis, ma ei teinud erilisi katseid seda vältida. Süükoorma all istuda ma oskan, aga ei taha, et ka teised mind süüdistaksid – saan sellega ise suurepäraselt hakkama.

Pean nüüd tööle näkku vaatama ja vapra ilme ette manama. *Kui raske see pokkerinäo hoidmine siis olla võib? Kõigest paariks tunniks.* Vestlen natuke pealiskaudsetel teemadel ja leian peagi vabanduse, et lahkuda. Tundub mõistlik plaan.

Peosaal on avar ja valgusküllane. Ülearu palju inimesi, säravvalgeid võltsnaeratusi, pealiskaudset viisakust. Seiran pilguga üle heledalt valgustatud ruumi, püüan leida kedagi, kellega vaikselt hämarasse nurka kaduda ning loodetavasti ülejäänud õhtu igavlevaid otsivad pilke ja jutunäljas inimesi vältida. Võib tunda ebaviisakas, kuid minu arvates hädavajalik. Ajakirjanikuna on näo näitamine ja imago hoidmine olulised, täna panustan selleks ilmselge miinimumi. Maria sünnipäev ei erine teistest palju. Tunnen ära käputäie praegusi ja endisi ühiseid sõpru, mõnevõrra rohkem silman teretuttavaid ning suurel hulgal võhivõõraid nägusid, kuid mitte kedagi, kes mind päästa võiks.

Teades, kui väga Maria vihkab rambivalgust, on ta kohale kutsunud üllatavalt palju inimesi. Oleme Mariaga aastate jooksul lahku kasvanud, meie eluteed on läinud eri radu. Südames aga on meil mõlemal teineteisele endiselt eriline paik. Maria on lennanud kõrgelt. Ta on meist kolmest nii pere- kui ka tööelus saavutanud kõige rohkem. Neil põgusatel kordadel, kui oleme viimasel ajal telefonis suhelnud, on ta oma eluolust rääkides napsõnaline olnud. Ta püüab olla lihtsalt taktitundeline, et mitte oma ilusat elu mulle nina alla hõõruda.

„Nora!“ kuulen enda nime. See on Maria. Ta peaaegu et jookseb mu suunas, käed juba ette sirutatud ja valmis mind kallistama. Ta teeb seda nii tugevalt, et raske on end elusana mitte tunda.

„Sa tulid!“ on tema esimesed üllatunud sõnad mulle. Justkui ta ise ka ei usuks seda. Ma ei saa teda süüdistada, olen tõesti aasta jagu pildilt kadunud olnud.

„Jah, Maria. Ma tuln. Palju õnne, kullake!“ ulatan neid sõnu lausudes talle oma kingituse, Victoria-aegses stiilis prossi, mille leidsin ühest antikvariaadist. Kui keegi neid hinnata oskab, siis on see Maria.

Tunnen siirast heameelt, et tulemise otsus minus täna võidu sai. Selle asemel, et pea viltu ajada ja küsida kaastundliku näoga kuidas läheb, võtab Maria mind käevangu ja hakkab kuhugi sikutama. Olen selle vangutava pea ja kurva grimassiga viimasel ajal nii harjunud, inimesed justkui ei oskaski enam teisiti mulle läheneda. Maria käitumine on värskendav. Järgnen talle. Samal ajal kasvab skepsis minus iga sammuga. Keda ma nii väga siin kohtama peaksin?

„Vaata, ma tahan sulle kedagi näidata,“ jätkab Maria. Näen silmanurgast tuttavat kuju. „Mark!“ hüüan ma ja kiirustan Marki kallistama. Mark on meie lapsepõlveaegne sõber, kes kolis perega Saksamaale. Ma pole teda vähemalt 25 aastat näinud!

Mark näeb endiselt välja nagu katkise põlve ja sassis juustega naabripoiss, kes mu ukaselävel laupäeva varahommikul kõlks. Tema pilgus on seesama tuttav helk. Minu kamraad, poiss, kellega ronisime küla kõige kõrgema puu otsa, püüdes näha maa-keru kumerust ja kõhuli kraavis autonumbrimängimängu mängisin. Talle pakkus nalja mu nina. Ta arvas, et see on hingamiseks liiga väike. Võtsin seda komplimendina. Pikast kõhnast naga-mannist on saanud sihvakas heas vormis mees, rohkem klanitud, aga ikka seesama poiss. Tõenäoliselt mängib ta paar korda nädalas tennist või jõuab isegi jõusaali. Näib, et välimus on osa tema visiitkaardist. Loodan, et soe süda ja mahe huumorimeel on hoolega vormitud kihi all säilinud.

„Sa pole üldse muutunud. Kuidas see võimalik on?“ patsutan Marki õlale.

„Saksa õlu, ehk?“ muheleb Mark.

„Kuidas sa ta siia said, Maria?“ jätkan küsitlemist.

„Mark tuli koju tagasi, ta on nüüd jälle üks meist. Eks ole, Mark?“

„Tõsilugu, ma olen teie järele igatsenud ja nüüd ei hoia mind Saksamaal enam miski kinni.“

„Ma pean kahjuks teid korraks jätma,“ vabandab Maria, embab mind ja läheb järgmisi õnnesoove vastu võtma. Jääme Markiga vanu aegu meenutama. Suur rõõm on vana sõpra üle nii pika aja näha ja tema muutunud madala bassitooniga häält kuulata. Olime lapsena tõelised kamraadid, Mark oli sõber, kellele võis alati loota. Ta pea kubises ideedest ja tal polnud kahe plika seltskonna vastu midagi. Ükski hetk koos polnud igav. Päev, mil Mark ära sõitis, oli minu ja Maria jaoks ühe ilusa eluetapi lõpp.

Mark vaatab mind erilise tähelepanelikkusega, see suisa häirib mind. Peale äratuntavate näojoonte pole poisist, keda tundsin, jälgegi. Mu ees seisab enesekindel mees, kes ei varjagi, et on minust silmanähtavalt huvitatud. Ta uurib ettevaatlikult mu suhtestaatuse kohta ja mainib, et on ka ise vahepeal lahutanud. Võiksin võtta tema huvi komplimendina, kuid tunnen, et selleks kõigeiks ei ole ma veel valmis. Tunnen vajadust meie vestlusest hetkeks taganeda. Lasen silmadega pilgu üle peosaali käia ja mõistan nüüd, miks Marial mu tähelepanu oli vaja hajutada. Märkan läbi toa hõljuvat Helenat kaunis kollases siidist õhtukleidis. Tema kleidi seljaosas on sügav lõhik ning paljast alaselga ehib võõras käsi. Pikk sihvakas mees on mustas ülikonnas ning

hingana kergendatult, kui näen, et see pole Jakob. Mind on terve aasta näerinud teadmatus, kas Jakobi ja Helena romaan on jätkunud või mitte. Avalikult neist paari ei saanud ja Jakob kinnitas mulle korduvalt, et see on läbi. Siiski ei võinud ma kunagi teada, kas leek nende vahel uuesti lahvatab. See võis olla üksnes aja küsimus ning teadmatus häiris mind tohutult.

Aga siin nüüd seisabki Helena, ainult talle omases hiilguses. Minu klassikaline kleidivalik kahvatub selgelt tema kõrval. Muutun iga sekundiga järjest pisemaks. Olekski parem, kui ma lihtsalt maa alla vajuksin. Tunnen, kuidas jõud minust lahkub ja õhku ei jätku. Hakkan kogeleva, et pean värsket õhku hingama, ning koperdan kuidagi Marki juurest minema. Ta ei hakka mind takistama. Olen tänulik, et ta ei vaja rohkem selgitusi, ning suundun kiirelt lähima väljapääsu poole, mida näen. Silme ees on ainult üks suur hägu ning tunnen, kuidas mu nägu lausa põleb. Siia tulek oli eksimus. Suur eksimus!

Astun väliterrassile ja tõmban kopsud värsket õhku täis. Tunnen, kuidas süda hakkab tasapisi rahulikumat rütmi leidma. Istun esimesele ettejuhtuvale toolile ja keskendun hingamisele. Olen nüüdseks harjunud oma ärevusega tegeleva – sügav ja rahulik hingamine aitab. Mu sees möllab torm ja täna on seda taas raskem vaigistada. Mõtted liiguvad tahtmatult mehele, kes Helena alaselga truult toetas. Kas ta hoidis oma kätt liiga tugevalt? Kas ta saadab sellega mingit signaali? Äkki on ta psühhoopaat? Helena juba oskab sellised üles leida. Olen automaatselt Helena kaitses. Tema tagalas olek on aastatega saanud osaks minust, isegi nüüd ei suuda ma seda välja lülitada. Ehkki mõte Helena uuest kaaslasest pigem rahustab mind, leian, et ta on liikunud edasi meeletul kiirusel.

Raputan pead ja sunnin end mõtlema millestki muust. Nad nägid välja nagu iga teine paar ja võib-olla polegi Helena seekord oma valikuga ebaõnnestunud. Reageerin ilmselgelt üle. Pealegi pole see enam minu asi, kuidas Helena oma elu ja suhteid korraldab. Mulle ei mahu ainult pähe mõte, kuidas Jakob sellesse valemisse veel sobitub. Mõtted mu peas vaigistab naise hää.

„Nora, tere! Kui tore sind siin näha!“

Mu ees seisab Victoria, kellega tutvusime kunagi koolituse ajal. Tema pikad lopsakad kastanpruunid juuksed on elegantsesse soengusse sätitud ning krooniks on seljas ülinaiselik kreemikas tüllkleit. Naisest lausa õhkub enesekindlust ja sära. Victoria on arengunõustaja ja enesemeisterlikkuse koolitaja – või pigem „toetaja“, nagu ta ise rõhutab. Võrratu naine, kellega oleme jäänud suhtlema ajast, kui ta ühe järjekordse projekti käigus õpetas mulle tõhusa suhtlemise viise. Meil on alati väga huvitavad vestlused, ammutan temalt jõudu ja nõuandeid iga kord, kui kohtume. Victorial on pidevalt miljon asja käsil, mistõttu on meie kohtumised aastatega üha harvemaks jäänud.

Mu suunurgad on tõusnud ootamatult kõrgele, peaaegu kilkan rõõmust: „Victoria! Tõeline üllatus tõesti! Mul polnud aimugi, et te Mariaga tunnete teineteist,“ tõusen ja kallistan vana sõpra tugevalt. Rõõmustan, et saan mõtted Helenalt eemale ja et see on just Victoria, kes mind on päästma tulnud.

„Samad sõnad! Aga ma arvan, et see pole puhas juhus, et ma su siit leian. Olen mõelnud viimastel päevadel su peale. Ju keegi arvas, et me peamegi kohtuma,“ pilgutab Victoria mulle silma. Victoria on pisut esoteeriline, kuid ma ei pane seda talle pahaks. Mulle pakuvad tema mõttekäigud huvi.

„Ka mina olen palju sinu peale mõelnud. Olen sinust puudust tundnud,“ laon Victoriale suure ohkega välja. Minu teada pole Victoria kursis sellega, mis mu elus on viimasel ajal juhtunud, ja ma ei tahakski teda sellega koormata. Tunnen lihtsalt ääretut rõõmu tema nägemise üle.

„Palun, tule istu siia, teeme natuke aega tasa,“ viipan käega vabale toolile väikese laua taga, kus olin istunud. Victoria ei lase mul oodata, ta toetab end toolile juba enne mind ning asetab oma käe minu käele.

„Mida sa arvad ühest nädalasest reisist Inglismaale?“ asub ta kohe asja kallale, endal kelmikas naeratus suul.

„Räägi täpsemalt,“ ei oska ma esiteks muud vastata.

„Sa ju tead, et ma osalen projektides üle Euroopa. Nüüd tuleb üks noortele mõeldud projekt Inglismaal Brightonis ja meil on tiimist üks inimene puudu.“

„Ma ei tea enesemeisterlikkusest mitte midagi, usu mind!“ olen samal ajal jahmunud ja pisut meelitatud.

„See pole selline koolitus. Seekord tulevad meile keskkooliõpilased üle Euroopa, aitame neil tulevast eriala valida. Meie töö on neile tutvustada oma kutse erinevaid tahkusi. See sobiks sulle, olen kindel. Ja ma luban, see pole tore mitte üksnes noortele, vaid meile endile ka.“ Victoria muigab ja jääb ootama mu vastust.

„Issand, ma ei tea. Ma ei usu, et suudan olla niisama hea ja veenev kui sina. Ma võin sulle mõnda sobivamat inimest soovitada.“ Hakkan kohe telefonis kontakte sobrama, et neid Victoriade edastada.

„Ei, Nora. See pead olema sina. Mina näen ainult sind selles rollis. Eitava vastusega ma ei lepi! Pealegi, mulle meeldiks sinuga koos need seitse päeva veeta, usun, et see teeb sulle head.“

Selle lause lõpu peale neelatan valusalt. Victoria teab, siin pole enam kahtlustki. Vajun mõttesse.

„Sul on vaja läbi viia kolm töötuba ja osaleda ühisüritustel koos kõigi noorte ja mõne põhikoolitajaga. Ma usun, et sinu jaoks on see käkitegu. Ülejäänud aeg on puhas puhkus Brightonis. Ja usu mind, sulle see linn meeldib, see on võrratu! Olen seal käinud juba mitu korda.“

Tunnen, kuidas Victoria pilk minust läbi puurib. Olen kimbatuses. „Kui palju sa mulle otsustamiseks aega annad?“ suudan viimaks suu avada.

„Homse lõunani,“ kõlab kõrme vastus. „Mul pole palju aega jäänud, väljasõit on kahe nädala pärast.“

„Hästi, teeme nii,“ vastan endalegi üllatava meelekindlusega, kuigi südames tunnen tõelist värinat.

Jääme Victoriaga veel mõneks ajaks jutustama. Tunnen tänutunnet ning kergendust, et ei ole pidanud tagasi peosaali minema, et imeilusat Helenat või mind piidlevat Marki näha ning samal ajal maos automaatselt käivituva valuga toime tulla.

Jäime peale ülikooli Helenaga paigale, Maria kolis ühes töö ja armastusega meist kaugele. Ehkki ka mina panin üsna pea Jakobiga leivad ühte kappi, jäime Helenaga tihedalt läbi käima